

DOKUMENTY

Kongregácia pre klerikov

Misionárska identita kňaza v Cirkvi ako vnútorný rozmer vykonávania *tria munera*

Kongregácia pre klerikov vydala okružný list „Misionárska identita kňaza v Cirkvi ako vnútorný rozmer vykonávania *tria munera*“, ktorý je výsledkom jej posledného plenárneho zasadania v marci 2009. Jeho účastníci sa jednoznačne zhodli na tom, že medzi priority súčasnej Cirkvi patrí požiadavka obnovy jej misijného poslania. Neustále napredovanie sekularizácie spojené s rozpadom tých kultúrnych a spoločenských štruktúr, ktoré v nemalej miere prispievali k odovzdávaniu viery, si vyžaduje nové uvedenie si zodpovednosti ohľadne misií *ad gentes*, no tiež toho, že každodenné vykonávanie kňazskej služby má byť opravdivo apoštolské, a teda misionárske.

Obežník sa krátko venuje potrebám misií i teológii a spiritualite misionárskeho rozmeru, ktorý vychádza z poslania samotného Krista, na ktorom sa v sile sviatostnej vysviacky kňazi podieľajú. Misionársky rozmer nie je niečo, čo sa pripája k štruktúre Cirkvi akoby zvonka, ale je vnútorne spätý s jej katolíckym a apoštolským rozmerom. Trojičné,

kristologické a ekleziologické zakorenenie kňazskej služby je základom jej misijnej identity. Širší priestor sa venuje všeobecnej potrebe obnovenia misijnej praxe. Táto obnova je založená na uvedení si, že misionár musí byť v prvom rade učeníkom. Misie teda nie sú predovšetkým organizovaním podujatí, ktorých úspech závisí od ľudských schopností, nie sú ani len stratégiou postupnej všeobecnej indoktrinácie. Misie majú úspech tam, kde žije, trpí a koná opravdivý Kristov učeník!

A konečne obežník poskytuje aj konkrétne usmernenia pre jednotlivé oblasti kňazského pôsobenia – *munus docendi, sanctificandi a regendi* – pričom odporúča národným biskupským konferenciám ich detailnejšie rozpracovanie. Hlavným cieľom celého textu je vzbudiť u kňazov apoštolský a misionársky elán na základe hlbšieho pochopenia ich vlastnej identity a zdôrazniť dôležitosť misijnej formácie na každej úrovni. (Slov. preklad na www.kbs.sk)

-ms-

ZAHRANIČNÉ BISKUPSKÉ KONFERENCIE

Nemecká biskupská konferencia - Komisia pre výchovu a školy

Prevenia sexuálneho násillia voči deťom, mládeži a mladým dospelým

Die deutschen Bischöfe N. 32/2010

Systematická prevencia sexuálneho násillia má patriť k profilu a základným znakom katolíckych škôl, internátov a denných zariadení pre deti. Ich správcovia sú zodpovední za rozvoj príslušných koncepcií, ich uvedenie a presadenie do praxe. Komisia pre výchovu a školy pri Konferencii biskupov Nemecka ponúka zodpovedným túto orientačnú pomôcku. Zahŕňa ústredné rámcové body a kritériá pre solídnu prevenciu vo vzdelávacích inštitúciách a ponúka základ pre rozvoj koncepcií, pričom

vychádza z už zverejnených dokumentov a vyhlásení Nemeckej biskupskej konferencie. Brožúrka pozostáva z viacerých častí, jej prvá časť sa venuje vysvetleniu pojmov, hlavná časť je zameraná na 7 konkrétnych oblastí preventívneho konania. Ide o odporúčania, nie konkrétne nariadenia pre jednotlivé inštitúty. Rovnako je dôležité, aby boli výchovné a vzdelávacie inštitúty v kontakte s miestnym poradcom alebo inštitúciou, ktorá sa zaoberá touto problematikou.

-lh-

Konferencia biskupov Talianska

Notiziario CEI

N. 1/2011

V dňoch 24. – 27. januára 2011 zasadala Stála rada Talianskej biskupskej konferencie (CEI) v Ancone na čele s jej predsedom kard. Angelom Bagnascom, janovským arcibiskupom. Predseda CEI vo svojom úvodnom príhovore poukázal na aktuálne morálne problémy talianskej spoločnosti, na komplex faktorov na kultúrnej a etickej úrovni, ktoré vyzývajú všetkých k zodpovednosti, no osobitne tých, ktorí sú zodpovední za spoločné dobro.

Kardinál ďalej poukázal na úlohu výchovy, ktorá sa predovšetkým týka mládeže. Je potrebné, aby na túto reagovala celá spoločnosť, ktorá by mala byť „výhovným spoločenstvom“, ako aj celé kresťanské spoločenstvo so svojou evanjelizačnou silou.

V súvislosti s pastoračným plánom CEI na obdobie desiatich rokov a vo svetle pastoračných smerníc CEI – *Vychovávať k dobrému životu podľa evanjelia* sa biskupi zaoberali návrhmi odborných skupín ohľadom cieľov a priorít, ktorým sa treba venovať. Biskupi zamerali svoju pozornosť na činnosti vedúce k výchove osoby, a to konkrétne na kresťanskú iniciáciu, katechézu, pastoraáciu mládeže, vyučovanie náboženstva na školách, základnú a trvalú formáciu kňazov a pastoračných pracovníkov, prípravu do manželstva, trvalú formáciu dospelých a vzdelávanie v oblasti sociálnych a politických vied. Talianski biskupi si uvedomujú skutočnosť, že kresťanská iniciácia detí a mládeže je kľúčom k oveľa širšej pastoračnej skutočnosti, ktorá na prvom mieste zahŕňa rodičov a rodiny. Vo svetle týchto reflexií biskupi stanovili hlavnú tému najbližšieho plenárneho zhromaždenia CEI (Rím, 23. – 27. mája 2011): *Privádzať a sprevádzať k stretnutiu s Kristom v cirkevnom spoločenstve: subjekty a metódy výchovy vo viere*. Realizáciu Pastoračného plánu na desaťročie rozdelili na dve obdobia: prvé bude venované téme *Kresťanské spoločenstvo a výchova vo viere*; druhé sa bude zaoberať témou *Kresťanské spoločenstvo a mesto*. V polovici desaťročia by sa mal konať cirkevný národný kongres.

Na zasadaní biskupi pripomenovali a schválili záverečný dokument 46. sociálneho týždňa talianskych katolíkov (Reggio Calabria, 14. – 17. októbra 2010), ktorý bude onedlho publikovaný. Dokument hovorí o nádeji, vychádzajúc zo skúseností tých, ktorí sa svojou ochotou a úsilím pričiňujú o dosiahnutie spoločného dobra, pričom základom

ich bytia a konania je kresťanská láska. Sú to ľudia podporujúci kultúru človeka, života a rodiny, ktorá je zdrojom pravého rozvoja. Kresťanská viera je pre nich kľúčom k nazeraniu na dejiny a cestou múdreho a konštruktívneho poznania. Dokument prepája sociálnu otázku s antropologickou otázkou v jej celistvosti, pričom ju delí na jednotlivé témy: *podnikať* (oblasť, v ktorej sú hlboké príčiny vzniku ekonomickej krízy); *vychovávať* (v centre stojí úloha dospelých a veľký význam majú prostriedky na podporu rodiny a školy); *začleniť* (fenomén migrácie, občianstva a podmienky utečencov); *rozvinúť* (ocenenie príležitostí, ktoré môže ponúknuť každý; príležitosti trhu v rámci nového sociálneho paktu); *doplniť inštitucionálnu transformáciu* (predchádzať vylúčeniu mladých, chudobných a nekvalifikovaných).

Biskupi osobitne zdôraznili význam všetkých foriem dobrovoľníctva; potrebu reflektovať tému federalizmu vo svetle princípov subsidiarity a solidarity; potrebu vyzdvihnúť významné osobnosti aktívne v sociálnej oblasti, ako napr. Giuseppe Toniolo a don Pino Puglisi. V tejto súvislosti sa biskupi zamýšľali aj nad školami a výchovou k sociálnej práci a k politickej aktivite v Taliansku. Vzdelávacie inštitúcie, ktoré sa rozšírili v 80-tych rokoch, prispeli k spoznaniu a oceneniu sociálnej náuky Cirkvi a k angažovanosti v demokratickom živote štátu. V súlade s problematikou výchovy a so slovami Svätého Otca Benedikta XVI., ktorý vyzval talianskych katolíkov, aby boli svetlom a soľou, biskupi jednoznačne potvrdili dôležitosť formovania svedomia prostredníctvom takej politickej kultúry, ktorá napriek meniacemu sa prostrediu hľadá spoločné dobro.

Biskupi sa v značnej miere zaoberali aj situáciou v oblasti formácie budúcich kňazov, ktorá prebieha v približne v sto kňazských seminároch v Taliansku. Často ide o semináre rôzneho veku; líšia sa tiež, pokiaľ ide o proces štúdia. Prirodzene aj semináre sú ovplyvnené zdrojmi a krehkosťou, ktoré charakterizujú ich vrstovníkov. Staráť sa o formáciu v seminári predovšetkým znamená vystríhať sa čisto funkcionálne zameraného prístupu k službe (ministériu); potrebná je formácia osobnosti kňaza, ktorá bude zakorenená vo sviatosti kňazstva, pričom je potrebné vhodne spájať ľudský, duchovný a intelektuálny rast kandidátov. Ide o to, aby sa kňazská existencia neredukovala len na vonkajšie vystupovanie, ale aby išlo o *forma mentis*, ktorá charakterizuje celú jeho existenciu.

Biskupi v tejto súvislosti upozorňujú, že je potrebná cesta viery primeraná povolaniu kňaza, spojená so zrelou a vyváženou citovosťou. Ide o legitímne požiadavky na to, aby kňazi jasne prežívali svoju príslušnosť ku kňazskému *communio*, aby boli poslušní – nielen formálne – Cirkvi v osobe vlastného biskupa, aby nadväzovali zrelé vzťahy s laikmi a nepodliehali (pokušeniu) zoči-voči ťažkostiam pastorácie. Prvoradá zodpovednosť zabezpečiť kvalitných kňazov pre zajtrajšok si vyžaduje od každej diecézy, aby investovala primerané zdroje do formácie vychovávateľov v seminároch, ktorí si budú vedomí veľkej úlohy, ktorú im Cirkev zverila.

Spravodaj publikuje *Posolstvo* – pozvánku Stálej rady Talianskej biskupskej konferencie (CEI) adresovanú všetkým diecézám k 25. národnému eucharistickému kongresu, ktorý sa bude konať v Ancone 3. – 11. septembra 2011 a ktorý vyvrcholí stretnutím s pápežom. *Posolstvo* má napomáhať proces prípravy na túto dôležitú udalosť viery a modlitby, ktorej cieľom je zvýrazniť úlohu Eucharistie ako majáku pre každodenný život. Vychádza zo slov Svätého písma: „*Pane, a ku komu by sme išli?*“ (Jn 6, 68), ktoré sú vyznaním sv. Petra na záver Ježišovej reči o Slove a chlebe života. Tieto slová sú aj po 2000 rokoch aktuálne v živote každého kresťana.

V kontexte súčasného kultúrneho a náboženského pluralizmu sa základný problém hľadania viery

transformuje na otázku: „*Za koho pokladajú ľudia Syna človeka?... A za koho ma pokladáte vy?*“ (Mt 16, 13.15). Najbližší národný eucharistický kongres má znovu objaviť a postaviť do centra Eucharistiu a eucharistické slávenie ako „vrchol, ku ktorému smeruje činnosť Cirkvi a zároveň plameň, z ktorého prúdi všetka jej sila“ (*Sacrosanctum concilium*, 10), aby sa miestne cirkvi mohli stať autentickými spoločenstvami svedkov vzkrieseného Pána. Kľúčovou témou kongresu je myšlienka, že „veriaci kresťania potrebujú hlbšie porozumieť vzťahom medzi Eucharistiou a každodenným životom“, ako to dôrazne potvrdili synodálni otcovia a ako uvádza Benedikt XVI. v exhortácii *Sacramentum Caritatis* (77). Účastníci kongresu preto budú hľadať odpovede na tieto otázky: Aká pastorácia a aká spiritualita vyvierajú z Eucharistie pre každodenný život? Kde konkrétne, na akých miestach každodenného života je kresťan povolaný vydávať svedectvo o Ježišovi – Slove a chlebe života? Práve táto druhá otázka odkazuje na konkrétnosť a hĺbku života, ktorý si máme každý deň vážiť a milovať ako dar a prisľúbenie a naplňovať ho spoločným úsilím a zodpovednosťou. Pripravený kongres nadväzuje na ostatný eucharistický kongres, ktorý sa konal v juhotalianskom meste Bari (2005) na tému: *Bez nedele nemôžeme žiť* a ktorý vyzdvihol nedeľu ako „deň Pána“, deň kresťanského spoločenstva a deň človeka, deň odychu a deň sviatočný, ako čas pre rodinu.

-sg-

COMECE a OCIFE

Europe Infos

N. 138/2011, Brusel, Belgicko

Aktuálne číslo informačného *Europe Infos* sa venuje téme integrácie Rómov. Táto oblasť je totiž jednou z priorit maďarského predsedníctva. EÚ vypracovala už v minulosti v tomto smere istú stratégiu. Článok mapuje aktuálnu situáciu, pripomína sa v ňom, že i napriek podporným sociálnym projektom sa situácia Rómov v jednotlivých krajinách nezlepšila. Hlavnými problémami v tejto oblasti sú chudoba a rasová neznášanlivosť. Spomína sa i strach mnohých západných krajín pred vlnami prisťahovalectva Rómov z krajín EÚ po prepuknutí hospodárskej krízy. V oblasti integračnej stratégie môže byť veľmi nápomocná práve Cirkev s bohatými skúsenosťami, o ktoré sa môže podeliť. Či už ide o prácu kňazov, rehoľníkov, laikov, ale tiež rôznych cirkevných organizácií či inštitúcií. Cirkev neúnavne bojuje proti

chudobe, podporuje vzdelanosť a celkový rozvoj človeka. Chce Rómov sprevádzať na ich ceste integrácie.

Ďalší z článkov mesačníka sa venuje etike klinického výskumu. Európska komisia spustila verejné pripomienkovanie, cieľom ktorého je prepracovanie a revízia desaťročnej *Smernice 2001/20/ES o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov týkajúcich sa uplatňovania dobrej klinickej praxe počas klinických pokusov s liekmi pre ľudí*. Ponúka sa tu možnosť vytvorenia lepšej ochrany tých, ktorí sa podieľajú na výskume, zvlášť maloletých a nesvojprávnych. Článok sa podrobnejšie venuje navrhovaným zmenám v smernici.

-Ph-

ZAHRANIČNÉ PERIODIKÁ

Schweizerische Kirchen-Zeitung

N. 15-17/2011

Séria článkov informačníka Cirkvi vo Švajčiarsku sa venuje problematike chudoby. Jeden z nich nesie názov *Denne v kontakte s chudobou* a autor sa v ňom sa pýta, pre koho sme tu, čo robíme. Konkrétne projekty, ktoré sú odpoveďou na spomínané otázky, sú predstavené v ďalšom bode príspevku. Iný článok pod názvom *S chudobnými proti chudobe* sa autor venuje oblasti teológie oslobodenia. O chudobe ako fenoméne, o mechanizmoch vzniku

chudoby v postmodernej spoločnosti a perspektívach teológie, ktoré sú schopné prelomiť tieto mechanizmy, hovorí ďalší príspevok. Vo Švajčiarsku vychádza knižná rada „teologické kurzy“. Má sa skladať zo 16 zväzkov. Schweizerische Kirchenzeitung predstavuje v jednom z článkov prvé diely venujúce sa pneumatológii, eschatológii či ekleziológii. Tieto publikácie sú dobrou pomôckou pre vedúcich teologických kurzov, ako aj pre teológov. -Ph-

Mesačník o spoločnosti a náboženstve**Herder Korrespondenz**

N. 4/2011

Aprílové číslo mesačníka *Herder Korrespondenz* v jednom z článkov rozoberá, ako môže Cirkev znovu získať morálnu autoritu. Byť morálnou autoritou v súčasnom svete nie je jednoduché. Aké má spĺňať podmienky takáto autorita, aká je situácia v Cirkvi a aké sú jej východiská sa možno dočítať v spomínanom článku. Ďalší príspevok sa venuje rastúcej dynamike pri budovaní islamskej teológie v Nemecku. Tento smer je jedným z priorit tamojšej vysokoškolskej politiky. Kde sa dajú študovať a kde sa budú

otvárať islamské štúdiá a tiež o prebiehajúcej diskusii týkajúcej sa samotného pomenovania odboru, či o potrebe zvyšovania kvalifikácie z vlastných radov odborníkov – čo má nahradiť hosťovanie profesorov z cudziny – sa možno dočítať v spomínanom príspevku. Jeden z článkov sa tiež venuje podnikateľskej kultúre v cirkevných sociálnych zariadeniach. Nechýba ani príspevok venujúci sa druhému zväzku knihy *Ježiš Nazaretský* od Benedikta XVI., ktorý vyšiel v Nemecku v marci tohto roku. -Ph-

Canisiuswerk**Miteinander – Welt u. geistliche Berufung**

N. 5-6/2011, Rakúsko

Aktuálne dvojčíslo časopisu *Miteinander* sa venuje téme duchovných povolání. Vychádza zo Svetového dňa modlitieb za duchovné povolania. Jeden z článkov vyzýva kresťanov k tomu, aby sa neschovávali, ale naopak, aby sa zviditeľnili. Viditeľným nemá byť len niečo, čo zodpovedá kritériám tohto sveta a čo protežuje svet reklamy, teda len akási vonkajšia kráska. Viditeľným sa musí stať aj svet chorých, starých. Spomína sa

tu tiež jeden dôležitý aspekt. Tak ako Boh na nás hľadí s láskou, ako nás miluje, tak z nazerania na Božiu tvár, ktoré sa má stať našou modlitbou, má vychádzať naše nazeranie na ľudí a náš pohľad lásky k bližnému. Ďalší článok definuje duchovné povolanie a kladie otázku, kto je tým, kto povoláva. Viac príspevkov sa venuje povolaniam do ženských reholí a konkrétnej situácii v Rakúsku, jeden sa zaoberá ateizmom v Rakúsku. -Ph-

Ak máte záujem o celé znenie textov obráťte sa na Mgr. Ľubicu Hricovú, adresa: hricova@kbs.sk

Informačný list zhotovili: ThLic. Anton Ziolkovský, PhD., preklady: Ing. Mgr. Mária Spišiaková, Mgr. Ľubica Hricová, Mgr. Stanislav Gábor, redakčná úprava: Mgr. Danka Jacečková, grafika: Jolana Šinajová